

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 22 marca 2024 r.

WK-I.431.1.103.2023

Rada Gminy Ojrzeń

**Urząd Gminy Ojrzeń
ul. Ciechanowska 27
06-456 Ojrzeń**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ oraz art. 160 § 2 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych² (dalej Pusp) kontrolerzy Magdalena Boniewska oraz Janusz Masiak inspektorzy wojewódzcy w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili w dniach od 20 do 24 listopada 2023 r. kontrolę problemową w Urzędzie Gminy Ojrzeń, z siedzibą przy ul. Ciechanowskiej 27.

Kontrolą objęto realizację zadania z zakresu administracji rządowej w przedmiocie przeprowadzania wyborów ławników do sądów okręgowych oraz do sądów rejonowych, w okresie od 1 czerwca do 24 listopada 2023 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 5 marca 2024 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Radzie Gminy Ojrzeń wystąpienie pokontrolne.

W dniu 23 maja 2023 r. do Rady Gminy Ojrzeń wpłynęło pismo³ Prezesa Sądu Okręgowego w Płocku, z prośbą o dokonanie przez Radę Gminy Ojrzeń wyboru ławników na kadencję 2024-2027, w liczbie dwóch ławników do orzekania w Sądzie Okręgowym w Płocku oraz jednego ławnika do orzekania w Sądzie Rejonowym w Ciechanowie, w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190).

² Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 334, ze zm.).

³ Pismo OA-511-3/23.

Informację o naborze kandydatów na ławników podano do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Ojrzeń, gdzie załączono wzory dokumentów wymaganych przy zgłoszeniu kandydata oraz na stronie internetowej Urzędu Gminy Ojrzeń. Informacja o naborze została również umieszczona na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Ojrzeń⁴.

W odpowiedzi na ogłoszenie, w terminie określonym w art. 162 § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, wpłynęło do Rady Gminy Ojrzeń jedno zgłoszenie kandydata na ławnika na kadencję 2024-2027. Zgłoszenia kandydata na ławnika dokonano na karcie zgłoszenia, zgodnej z wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia w sprawie sposobu postępowania z dokumentami złożonymi radom gmin przy zgłaszaniu kandydatów na ławników oraz wzoru karty zgłoszenia⁵. Karta zgłoszenia kandydata na ławnika oraz załączone do niej dokumenty, były opatrzone właściwą datą, zgodnie z art. 162 § 5 ustawy Pusp.

Do Rady Gminy Ojrzeń nie wpłynęły zgłoszenia kandydatów na ławników złożone po terminie wskazanym w art. 162 § 1 ww. ustawy.

Zgodnie z wymogami określonymi w art. 163 § 2 ustawy Pusp, Rada Gminy Ojrzeń przed przystąpieniem do wyborów ławników, powołała w formie uchwały⁶ zespół ds. zaopiniowania kandydatów na ławników, który dokonał analizy zgłoszenia kandydata na ławnika pod względem formalnym i spełnienia przez niego wymogów ustawowych, wydając pisemną opinię⁷.

W oparciu o art. 162 § 9 powyższej ustawy, Rada Gminy Ojrzeń w drodze uchwały⁸ wystąpiła do Komendanta Wojewódzkiego Policji z siedzibą w Radomiu o przekazanie informacji o zgłoszonym kandydacie⁹.

⁴ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami podinspektora ds. obronnych, zarządzania kryzysowego oraz obsługi Rady Gminy z 21.11.2023 r. „Informację o naborze kandydatów na ławników na kadencję 2024-2027 podano w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Ojrzeń – 9 czerwca 2023 roku, stronie internetowej <https://ojrzeń.pl/> - 9 czerwca 2023 roku oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Ojrzeń – 9 czerwca 2023 roku”.

⁵ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 czerwca 2011 r. w sprawie sposobu postępowania z dokumentami złożonymi radom gmin przy zgłaszaniu kandydatów na ławników oraz wzoru karty zgłoszenia (Dz. U. Nr 121, poz. 693).

⁶ Uchwała Nr LII/339/23 Rady Gminy Ojrzeń z dnia 26 czerwca 2023 roku w sprawie powołania Zespołu ds. zaopiniowania kandydatów na ławników.

⁷ Opinia z dnia 25 września 2023 r.

⁸ Uchwała Nr LIII/343/23 Rady Gminy Ojrzeń z dnia 6 lipca 2023 roku w sprawie zasięgnięcia od Komendanta Wojewódzkiego Policji informacji o kandydatach na ławników.

⁹ Odpowiedzi w powyższym zakresie wpłynęły do Rady Gminy Ojrzeń 21.07.2023 r. oraz 02.08.2023 r.

W wyniku tajnego głosowania, Rada Gminy Ojrzeń wybrała jedną osobę na ławnika do Sądu Okręgowego w Płocku. Wyboru dokonano w formie uchwały¹⁰, z zachowaniem terminu określonego w art. 163 § 1 ustawy Pusp.

Przewodniczący Rady Gminy¹¹ przesłał Prezesowi Sądu Okręgowego w Płocku informację¹² o wybranym ławniku wraz z dokumentami, o których mowa w art. 162 § 2 ustawy Pusp oraz informacją uzyskaną od Komendanta Wojewódzkiego Policji z siedzibą w Radomiu, z zachowaniem terminu wskazanego w art. 164 § 1 ustawy Pusp. Ponadto Przewodniczący Rady Gminy poinformował pisemnie¹³ Prezesa Sądu Rejonowego w Ciechanowie o niedokonaniu wyboru ławnika z uwagi na brak zgłoszeń kandydatów.

W wyniku kontroli stwierdzono uchybienie polegające na niewskazaniu wszystkich wymaganych danych, w części B karty zgłoszenia kandydata na ławnika, tj.:

- w rubryce 5, nie wskazano od ilu lat kandydat mieszka na terenie gminy;
- w rubryce 6, nie podano danych kontaktowych (numer telefonu kontaktowego, numer telefonu w miejscu pracy i ewentualnie adres e-mail);
- w rubryce 9, nie wskazano od ilu lat kandydat prowadzi działalność gospodarczą na terenie gminy;
- w rubryce 10, nie wskazano doświadczenia w pracy społecznej (np. członkostwo w organizacjach społecznych).

Ponadto stwierdzono, że karta zgłoszenia kandydata na ławnika została wypełniona zarówno dużymi jak i małymi literami.

Powyższym działaniem naruszono wymogi określone we wzorze karty zgłoszenia kandydata na ławnika, który stanowi załącznik do rozporządzenia w sprawie sposobu postępowania z dokumentami złożonymi radom gmin przy zgłaszaniu kandydatów na ławników oraz wzoru karty zgłoszenia. Należy wskazać, że zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 24 listopada 2021 r. „w orzecznictwie sądów administracyjnych zajęto stanowisko, zgodnie z którym pełną odpowiedzialność za prawidłowe wypełnienie karty zgłoszenia zgodnie z wymogami przepisów Prawa o ustroju sądów powszechnych ponosi wnioskodawca i to on do upływu terminu do zgłaszania kandydatów może jeszcze zweryfikować dane zawarte

¹⁰ Uchwała Nr LVI/360/23 Rady Gminy Ojrzeń z dnia 28 września 2023 roku w sprawie wyboru ławników na kadencję od 2024 do 2027 roku.

¹¹ Upoważniony przez Radę Gminy Ojrzeń Uchwałą Nr LVI/360/23 Rady Gminy Ojrzeń z dnia 28 września 2023 roku.

¹² Pismem XXX z 25.10.2023 r.

¹³ Pismem XXX z 07.11.2023 r.

w karcie zgłoszenia, a po upływie terminu do dokonania zgłoszenia nie można w żadnym zakresie uzupełnić karty zgłoszenia i załączników”¹⁴. Mając na względzie powyższe należy wskazać, że powołany przez Radę Gminy Ojrzeń Zespół ds. zaopiniowania kandydatów na ławników, powinien poinformować wnoszącego zgłoszenie o wystąpieniu ww. braków w karcie zgłoszenia kandydata na ławnika¹⁵. Biorąc pod uwagę powyższe braki występujące w karcie zgłoszenia kandydata na ławnika, Zespół ds. zaopiniowania kandydatów na ławników powinien w swojej opinii przekazanej Radzie Gminy Ojrzeń zawrzeć również informację, w zakresie spełnienia przez kandydata przesłanek materialnoprawnych określonych w art. 158 § 1 pkt 4 ustawy Pusp, zgodnie z którym „Ławnikiem może być wybrany ten, kto: jest zatrudniony, prowadzi działalność gospodarczą lub mieszka w miejscu kandydowania co najmniej od roku”¹⁶.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie przeprowadzania wyborów ławników do sądów okręgowych i sądów rejonowych ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych uchybień**.

Mając na uwadze powyższe ustalenia zobowiązuję Radę Gminy Ojrzeń do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych uchybień poprzez staranną weryfikację kompletności kart zgłoszeń kandydatów na ławników, zgodnie z wymogami ustalonymi we wzorze karty zgłoszenia kandydata na ławnika, stanowiącym załącznik do rozporządzenia w sprawie sposobu postępowania z dokumentami złożonymi radom gmin przy zgłaszaniu kandydatów na ławników oraz wzoru karty zgłoszenia.

¹⁴ Wyrok NSA z dnia 24 listopada 2021 r., sygn. akt III OSK 4392/21.

¹⁵ Twierdzenie to, jest także zgodne z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 25 listopada 2015 r., sygn. akt II SA/Go 669/15, który stwierdził, że „Gmina odpowiedzialna za dokonanie wyboru ławników powinna zapewnić dokonanie wstępnej formalnej weryfikacji tego zgłoszenia, czy to przez pracowników urzędu gminy, czy to zespół powołany do oceny zgłoszeń i kandydatów. Nie było zatem przeszkód, aby w przypadku wątpliwości związanych z wypełnieniem (...) karty zgłoszenia kandydata na ławnika, wezwać (...) w celu wskazania (...) błędu w karcie zgłoszenia, który mógłby zostać naprawiony w terminie otwartym do składania zgłoszeń”.

¹⁶ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami podinspektora ds. obronnych, zarządzania kryzysowego oraz obsługi Rady Gminy z 21.11.2023 r. „(...) w karcie zgłoszenia na ławnika z części B, w rubrykach – 5,6,9,10 omyłkowo nie wskazano wszystkich danych oraz użyto małych liter. Zespół do spraw zaopiniowania kandydatów na ławników nie wskazał w swojej opinii braków z uwagi na posiadanie wiedzy dotyczącej miejsca zamieszkania oraz doświadczenia kandydatki. Osoba ta jest znana przez radnych, członków zespołu. Dodatkowo dokumenty kandydatki zostały przesłane przez Prezesa Sądu Okręgowego w Płocku, w związku z czym Rada Gminy nie mogła wezwać jej do uzupełnienia braków”.

Przedstawiając powyższe informuję, że od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Radę Gminy Ojrzeń do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Proszę o udzielenie powyższej informacji za pośrednictwem platformy ePUAP.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

Do wiadomości
Pan Zdzisław Mierzejewski
Wójt Gminy Ojrzeń